

Gedrags- en ethische code van de Internationale Beweging ATD Vierde Wereld

Voorwoord

Een van de grondslagen van de Beweging ATD Vierde Wereld is haar trouw aan de armsten, haar vermogen hen te bereiken, aan hun zijde te staan en de actie van ATD Vierde Wereld te laten leiden door hun leven, hun gedachten en hun diepste strevingen. Door de waarden en praktijken te beschrijven die door alle actoren van de beweging gerespecteerd moeten worden, is deze gedrags- en ethische Code een bijdrage aan het respecteren van onze benadering, een hulpmiddel om het te voorkomen dat we onze trouw aan de armsten verliezen.

Deze gedrags- en ethische Code verduidelijkt de gedragsregels te volgen door alle actoren van ATD Vierde Wereld.

Als actoren in de zin van deze gedragscode worden beschouwd: internationale volontairs, medestanders, Vierde Wereld militanten, bestuurders, werknemers en vrijwilligers en in het algemeen alle deelnemers aan onze acties.

1. Waarden, gedrag en ethiek

Iedere actor van ATD Vierde Wereld zal:

- zich gedragen volgens de waarden en de ethiek van de Beweging ATD Vierde Wereld, die zijn vastgelegd in haar basisopties (1), in de tekst van de Gedenksteen ter ere van de slachtoffers van onwetendheid, geweld en ellende (2) en in haar handvest voor financiële ethiek (3).
- de andere benaderen met waardigheid en respect en ervoor zorgen hem geen schade te berokkenen.
- de code ter bescherming van kinderen van ATD Vierde Wereld (4) respecteren.
- de diversiteit van meningen en geloofsovertuigingen respecteren, alsook de gewoonten en de lokale cultuur van de landen waarin hij/zij reist of gevestigd is, voor zover deze niet in strijd zijn met de fundamentele mensenrechten.
- de wetten van het land waar hij/zij verblijft respecteren.
- niet de minste ruimte laten voor discriminatie, pesterijen, racisme, seksisme, misbruik, geweld of uitbuiting.
- de beeldrechten respecteren.

1 <https://atd-quartmonde.be/cms/nl/wp-content/uploads/sites/2/2017/01/Rubriek-wie-zijn-we-Visie-Basisopties.pdf>

2 <https://www.joseph-wresinski.org/nl/parijs-17-oktober-1987-onthulling-van-de-gedenksteen-ter-ere-van-de-slachtoffers-van-schrijnende-armoede/>

3 <https://atd-vierdewereld.be/wie-zijn-we-bestuur-en-organisatie/financiele-informatie-en-ethiek/charter-van-de-financiele-ethiek/>

4 https://atd-vierdewereld.be/cms/wp-content/uploads/sites/2/2025/12/2025-11-25-Beleid_kinderbescherming_ATD_NL_DEF-1.pdf

2. Belangenconflicten⁵, druk uitoefenen en corruptie

Iedere actor van ATD Vierde Wereld zal:

- geen misbruik maken van zijn status om druk uit te oefenen en/of gunsten/winsten te verkrijgen op economisch, professioneel, politiek of seksueel gebied.
- geen steekpenningen of enige andere vorm van persoonlijke verrijking aannemen vanwege leden, partners of contractanten, noch van om het even welke persoon verbonden aan ATD Vierde Wereld.
- aan de verantwoordelijke van zijn actie of van zijn team schriftelijk ieder potentieel of werkelijk belangenconflict melden.

3. Financiering en giften

Iedere actor van ATD Vierde Wereld zal:

- de herkomst nagaan van fondsen ontvangen namens de Beweging ATD Vierde Wereld.
- in het geval van een belangrijke bijdrage in een land aan het budget van de Beweging door een nieuwe geldschieter, de afdeling Administratie, Ethiek en Financiën van het Internationaal Centrum ATD Vierde Wereld hierover inlichten.

4. Bescherming en goed beheer van de bezittingen van ATD Vierde Wereld

Iedere actor van ATD Vierde Wereld zal:

- geen misbruik maken van de bezittingen van ATD Vierde Wereld.
- de boekhouding voeren op een eerlijke en integere manier.
- ervoor zorgen dat de activa en het intellectuele eigendom van de Beweging niet gebruikt worden ten nadele van mensen in armoede en beschermd worden tegen diefstal, fraude of andere schade, op een wijze die past bij de context van onze missie.

5. Verantwoord gedrag tijdens de opdrachten

Iedere actor van ATD Vierde Wereld zal:

- erover waken dat zijn daden en die van de personen waarvoor hij verantwoordelijk is, geen schade brengen aan de personen in armoede, aan de Beweging ATD Vierde Wereld en aan haar goede faam.
- geen drugs of alcohol gebruiken, in overeenstemming met de wetten van het land.
- zich op ieder moment respectvol gedragen tegenover anderen.

⁵ De uitdrukking "belangenconflict" verwijst naar een situatie waarin een individu of een organisatie meerdere belangen heeft als gevolg van taken of verantwoordelijkheden die hij/zij vervult in openbare instellingen, een bedrijf, een vereniging, een stichting, enz. Deze meervoudige belangen kunnen botsen en beslissingen of handelingen corrumperen..

6. Aanspreekplicht en waarschuwingssysteem

Iedere actor van ATD Vierde Wereld die vermoedt dat de regels van deze code geschonden worden, moet dit melden via het waarschuwingssysteem (6). Hij kan dit schriftelijk of mondeling doen, op gedetailleerde manier, zo mogelijk met vermelding van de elementen waarover hij beschikt en die aan de basis liggen van zijn vermoedens.

Alle meldingen zullen vertrouwelijk behandeld worden. Iedere klokkenluider zal tegen iedere nadelige behandeling beschermd worden, op voorwaarde dat de melding te goeder trouw gebeurt. Het bewust uiten van valse beschuldigingen is een disciplinaire overtreding waarnaar een onderzoek zal ingesteld worden en die dienovereenkomstig afgehandeld zal worden.

6 <https://www.atd-fourthworld.org/wp-content/uploads/sites/5/2025/09/6-EN-2025-05-29-ReportingGuidelines-Appendix-merged-EN.pdf>